

Det nasjonale publiseringsutvalget

Referat fra møte 26. februar 2024

Møtedato 26.02.2024 **Møtested** Zoom
Møtetid Kl. 08.00-10.30

Medlemmer:

Tanja Storsul (OsloMet), leder
Finn Løvholt (NGI), nestleder, representerer instituttsektoren
Mathilde Skoie (UiO), representerer humaniora (inkl. teologi)
Ellisiv Mathiesen (UIT), representerer medisin
Jakob Maliks (NTNU), representerer forskning i profesjonsutdanningene
Henrik Urdal (PRIO), representerer instituttsektoren

Observatører:

Marianne van der Wel, HOD
Katrine Weisteen Bjerde, HK-dir
Lena-Cecilie Linge, HK-dir
Marit Henningsen, SIKT
Maria Carme Torras Calvo, UHR-Bibliotek
Ragnar Lie, UHR-Forskning

Rådgiver for utvalget

Gunnar Sivertsen, NIFU

Fra UHRs sekretariat:

Vidar Røeggen, UHR

Forfall

Melinda Berg Roaldsen (Helse Nord RHF), representerer RHF-enes strategigruppe for forskning
Siri Gloppen (UiB), representerer samfunnsvitenskap (inkl. utdanningsvitenskap og rettsvitenskap)
Merete Vadla Madland (UiS), representerer MNT-fag
Hanne Monclair, Kunnskapsdepartementet, observatør

Gjester

Jens Petter Berg, Oslo Universitetssykehus, medlem av arbeidsgruppe for utredning

Saksliste

Saksnr	Tittel
24/01	Godkjenning av innkalling og dagsorden
24/02	Oppfølging av referat fra 1. desember 2023
24/03	Rapport fra fagene
	Utredning om publiseringsstatistikken og registeret over vitenskapelige publiseringskanaler
24/04	-Status for arbeidet – gjennomgang ved arbeidsgruppen
	-Utkast til rapport
	-Veien videre
24/05	Høring på ny strategi for cOAlition S
24/06	Eventuelt

Universitets- og høgskolerådet

Saksbehandler	ArkivsakID
Vidar Røeggen	24/9

Saksnr **Enhet**
24/01 Det nasjonale publiseringsutvalget

Godkjenning av innkalling og dagsorden

En sak ble meldt inn til eventuelt fra Ragnar Lie (UHR). Han ønsket å rapportere fra et møte i CoARA (National Chapter-møte i Portugal). Lie orienterte fra møtet under sak 23/03, rapport fra fagene.

Vedtak

Dagsorden og innkalling godkjennes.

Saksbehandler	ArkivsakID
Vidar Røeggen	24/9

Saksnr **Enhet**
24/02 Det nasjonale publiseringsutvalget

Oppfølging av referat fra 1. desember 2023

23/30 Nominering til nivå 2

Forslaget til NPU-Medisin ble fulgt opp av AU etter møtet i NPU 1. desember. Endelige vedtak er publisert under siden til hvert fagfelt: <https://npi.hkdir.no/fagfeltoversikt> (nomineringer).

23/32 – 23/34 Utredning om publiseringsstatistikken og registeret over vitenskapelige publiseringskanaler

Disse sakene følges opp under sak 24/04 i dette møtet.

23/34 Kvalitet på nivå 1

Det ble fattet følgende vedtak i møtet:

«NPU takker for orienteringen fra møte med Morten Oksvold og stiller seg bak forslaget om å ikke invitere Oksvold til møter med NPU-Medisin og NPU-MNT på dette tidspunktet. NPU ber AU følge opp spørsmål om å vurdere endringer i vedtaket fra 2019 og spørsmål om å utforme regler for habilitet i forbindelse med vurdering av kanaler til nivå x til neste møte.»

AU vil forberede oppfølging av vedtaket til møtet i NPU 26. april.

23/35 Nytt navn på fagfelt- Kunst, design og arkitektur

AU arrangerte oppstartmøte for ny komité 31. januar og har lagt en plan for deres videre arbeid i dialog med UHR-KDA.

23/36 Høring på forslag til ny strategi fra cOAlition S

Følges opp under sak 24/05

Vedtak

NPU tar oppfølging av referat til orientering

Saksbehandler	ArkivsakID
Vidar Røeggen	24/9

Saksnr **Enhet**
24/03 Det nasjonale publiseringsutvalget

Rapport fra fagene

Under dette punktet («tour the table») gis medlemmene mulighet til å rapportere fritt fra eget fagområde fra saker som kan ha relevans for utvalgets arbeid.

Til dette møtet ønsket medlemmene å knytte sine kommentarer til sak 24/04, om utredningen. Flere har deltatt på møter i januar og februar der utredningen har vært diskutert og rapporterte fra disse under neste sak.

Henrik Urdal opplyste til slutt at han har overtatt som instituttsektorens representant i Nasjonalt forum for åpen forskning, etter Lars Holden.

Ragnar Lie (UHR) orienterte kort fra møte i [CoARA](#)

Den internasjonale avtalen [The Agreement on Reforming Research Assessment](#) er signert av 19 norske institusjoner (inkludert Forskningsrådet og UHR) og UHR har laget et eget nasjonalt nettverk gjennom NOR-CAM arbeidet for å koordinere arbeidet vårt i Norge. Se mer [her](#). I dette nettverket deler institusjonene erfaringer og beste praksis om utvikling av institusjonelle versjoner av NOR-CAM rammeverket. I juli 2023 ble NOR-CAM nettverket godkjent som et CoARA National Chapter. Det er nå til sammen 15 slike National Chapters (nasjonale noder) og disse hadde første fysiske samling i Portugal 22-23. februar i Porto, Portugal. Ragnar Lie (UHR) representerte Norge i dette møtet.

Norge var med sin NOR-CAM veileder tidlig ute med en «verktøykasse» for å reformer hvordan vi vurderer akademiske karriereløp og den norske veilederen får mye oppmerksomhet internasjonalt. I Norge er det først og fremst UH-sektoren som har tatt verktøykassen i bruk og som også har signert ARRA. Det er kun NIFU fra instituttsektoren deltar.

Vidar Røeggen understreket at mange av innspillene arbeidsgruppen har mottatt i forbindelse med utredningsarbeidet berører NOR-CAM/CoARA, og flere institusjoner er opptatt av at utredningen nettopp må beskrive indikatoren og dens relasjon til disse nye reformene. Arbeidsgruppen har dette høyt oppe på agendaen i sitt arbeid.

Vedtak

Saken ble tatt til orientering.

Saksbehandler	ArkivsakID
Vidar Røeggen	24/9

Saksnr **Enhet**
24/04 Det nasjonale publiseringsutvalget

Utredning om publiseringsstatistikken og registeret over vitenskapelige publiseringskanaler

Status for arbeidet – gjennomgang ved arbeidsgruppen

I møtet 1. desember ble arbeidsgruppens forslag til tidsplan vedtatt. Dette er det andre av i alt tre planlagte møter mellom NPU og arbeidsgruppen, før utredning skal leveres til Kunnskapsdepartementet 1. juni.

Møtet finner sted like etter at den skriftlige innspillsrunden er avsluttet og etter at arbeidsgruppen har gjennomført en rekke fysiske møter med sentrale aktører.

Det er også gjennomført egne møter med NPU-Humaniora, NPU-Samfunnsfag, NPU-MNT og NPU-Medisin i januar/februar 2024, der disse grupperingene har fått gitt sine innspill.

Arbeidsgruppen ga en status for arbeidet i møtet og inviterte utvalget til å gi innspill til det videre arbeidet.

Utkast til rapport

Arbeidsgruppen er også i gang med å skrive ut rapporten, som i all hovedsak tar utgangspunkt i disposisjonen som ble lagt frem for utvalget 1. desember 2024. Det er fortsatt noe som gjenstår å skrive. Kapitlene 6, 7 og 8 påbegynnes først etter at arbeidsgruppen har gjennomgått alle innspill som har kommet inn.

Arbeidsgruppen ga en kort redegjørelse for de grep den har valgt ved organiseringen av de ulike kapitlene i rapporten.

Kommentarer fra utvalget på arbeidsgruppens rapportering av status

Arbeidsgruppen innledet om arbeidet siden sist møte og ga noen innblikk i innspill fra institusjoner, fagorgan og fra møtene i publiseringsutvalgene.

Fra de skriftlige innspillene til komiteene i MNT ser det ut som en klar anbefaling å gå bort fra nivå 2 og konsentrere seg om å skille mellom godkjente og ikke godkjente kanaler. Representanten fra

Universitets- og høskolerådet

instituttsektoren som deltok i møtet og diskusjonen i NPU-MNT kommenterte at anbefalingen fra dette utvalget var noe mindre kategorisk, der flere også anerkjente betydningen av nivå 2. Ellers er det interessant å se poenget fra NPU-Medisin, at nivå 2 ikke må forstås som kvalitet på artikkelnivå, men skille mellom nivå 1 og 2 gir mening når man ønsker å synliggjøre gode publiseringskanaler, og en ønsket retning for det overordnede publiseringsmønsteret i et fag.

Flere er opptatt av at rapporten må drøfte og løfte de mer prinsipielle spørsmålene knyttet til nivåinndelingen. Hvilket formål skal nivåinndelingen tjene? Skal det være et sertifiseringssystem, et styringssystem for ledelse eller et system som veileder forskere hvor de gode tidsskriftene er?

Arbeidsgruppen har også diskutert i sine møter at de valgene eller anbefalingene vi til slutt faller ned på vil ha konsekvenser. Dette må synliggjøres og problematiseres i rapporten.

Kunnskapsdepartementet hadde for eksempel noen forutsetninger i Utsynsmeldingen som ser anderledes ut etter den kartlegging som nå er gjennomført. Vi sitter på en unik dokumentasjon av hvordan statistikken brukes.

Innspillene fra institusjonene og fagorganene bærer også preg av at de ikke sitter med en samlet oversikt over hvordan statistikken brukes. Kartleggingen som arbeidsgruppa gjør vil gi publiseringsutvalget et oppdatert kunnskapsgrunnlag over faktisk bruk og forslag til endringer fra tre sektorer, fag og organisasjoner. Utvalget vil slik være godt posisjonert til å foreslå løsninger om veien videre.

Spørsmålet som utredningen tar opp, har også vært diskutert lokalt ved institusjonene og flere rapporterte om gode diskusjoner og et diskusjonsklima med «senkede skuldre» der temperaturen tidligere var høy.

Kommentarer til selve rapportutkastet

Utvalget hadde generelt veldig gode tilbakemeldinger på utkast til rapport som ble forelagt. Rapporten må tydeliggjøre hvilke grep som tas for å svare ut det internasjonale perspektivet, som presiseres i mandatet. Her har arbeidsgruppen tenkt å svare ut det internasjonale perspektivet løpende, i tilknytning til hvert spørsmål vi er bedt om å besvare. For eksempel ved beskrivelse av Kanalregisteret, så kan vi komme inn på hva andre land gjør og hvordan andre land bruker vårt system. Det samme vil gjelde hvordan andre land rapporterer sine nasjonale data (nasjonale Cris system eller kommersielle systemer) eller hvordan andre land kobler insentiver til sine finansieringssystem.

Arbeidsgruppen noterer seg at grepet om å svare ut det internasjonale perspektivet må beskrives tydeligere innledningsvis.

Flere var opptatt av å få med en oppdatert oversikt over hvordan andre land knytter finansiering til prestasjoner i forskning. Her er det viktig å beskrive hvordan dette løses i andre land.

CoARA adresserer primært de kontekster der forskere blir vurdert og i mindre grad i andre kontekster, der fagområder eller institusjoner blir evaluert. Den er heller ikke like aktuell opp mot de rådende finansieringssystemene. Dette vil bli berørt i rapporten. Kapittelet om CoARA bør også omtale bruk av H-indeks.

Når det gjelder kapittelet som beskriver hvordan indikatoren kommer i berøring med annen forskningspolitikk, så bør også spørsmålet om norsk fagspråk tas med. Her har regjeringen kommet

Universitets- og høgskolerådet

med en ny og aktuell handlingsplan for norsk fagspråk. Videre har publiseringsutvalget en konkret rolle i NÅHST-ordningen og Helsinki-initiativet som også kan beskrives i rapporten.

Veien videre

Arbeidsgruppen ga til slutt en oppsummering av veien videre. Det er planlagt et todagers seminar på Lysebu 29. februar til 1. mars, der alle innspill skal gjennomgås. I mars og april vil de empiriske kapitlene i rapporten skrives ut og en oppdatert rapport med forslag til anbefalinger planlegges lagt frem for publiseringsutvalget 26. april. I mai vil arbeidsgruppen jobbe videre med å hensynta innspill fra publiseringsutvalget og sende en siste utgave ut på sirkulasjon i utvalget før den sendes til Kunnskapsdepartementet innen fristen 1. juni.

Vedtak

NPU takker arbeidsgruppen for orientering av status, utkast til rapport og beskrivelse av veien videre. NPU ber arbeidsgruppen hensynta de innspill som kom frem i møtet.

Saksbehandler	ArkivsakID
Vidar Røeggen	24/9

Saksnr **Enhet**
24/05 Det nasjonale publiseringsutvalget

Høring på forslag til ny strategi fra cOAlition S

Vedlegg 1: *Towards Responsible Publishing* (strategidokument fra cOAlition S).

Vedlegg 2: *Utkast til svar fra Det nasjonale publiseringsutvalget*

Her viser vi til sak 23/36 fra møtet 1. desember 2023. Strategidokumentet var sendt ut samme med innkallingen og sekretariatet ettersendte utkast til svar 22. februar.

Fra diskusjonen i møtet

Mathilde Skoie og Vidar Røeggen presenterte kort strategiutkastet og forslaget til svarbrev fra utvalget som ble ettersendt utvalget 22. februar. Mange reagerer på at cOAlition S kommuniserer at de ønsker innspill, men at det er veldig uklart hvordan dette skal foregå. Videre ser det ut til at de har oppmerksomhet om enkeltforskeren når de ønsker å høre forskersamfunnet og i mindre grad institusjoner eller organisasjoner.

Flere av medlemmene uttrykker misnøye med strategien og mener at finansørene inntar en rolle de ikke bør ha, -å mene noe om hvordan forskning bør gjennomføres uten å ha dialog med forskersamfunnet om dette først. Forskningsrådet i Norge har også en aktiv rolle i cOAlition S og flere stiller spørsmål om hvordan de forankrer sine synspunkter inn i koalisjonen. Vårt utvalg har for eksempel ikke blitt tatt med på råd før strategiutkastet ble presentert, ref. vår nasjonale rolle, beskrevet slik i mandatet:

«Utvalget skal gi råd om saker som angår publiseringsindikatoren, Norsk vitenskapsindeks, Nasjonalt vitenarkiv, åpen publisering og vitenskapelig publisering generelt. Utvalget skal holde seg orientert om den internasjonale utviklingen på sitt ansvarsområde.»

Forslaget til videre oppfølging er at AU jobber videre med utkastet og at man særlig forsøker å understreke to forhold:

1. Det er bra at de prøver å involvere forskersamfunnet, men vi savner en beskrivelse av hvordan institusjoner og organisasjoner kan spille inn sine kommentarer.
2. Avsnittet om finansørenes rolle bør utvides. Vi bør være enda tydeligere på at vi opplever de går langt ut over sin rolle i strategien.
3. Til slutt bør vi kommentere at de så sterkt forfekter en gullstandard, eller en vei til målet.

Universitets- og høgskolerådet

Vedtak

NPU ber AU utforme et revidert forslag til svar på strategien basert på innspill som kom frem i møtet og sende det ut på sirkulasjon til utvalget for endelig godkjenning, før det sendes inn. Endelig utkast til strategi legges ved saken og følger referatet.

cOAlition S

Oslo, 15. March 2024

Response to the new strategy from Plan S – *Towards Responsible Publishing*

The National Board of Scholarly Publishing (NPU) is a national committee in Norway mandated by The Norwegian Ministry of Education and Research to advise the government on issues concerning scholarly publishing. In this capacity, we wish to provide feedback on the draft proposal for a new strategy from CoAlition S – *Towards Responsible Publishing*.

According to our understanding, the consultation on the draft proposal was scheduled to run from November 2023 until April 2024. We had planned to prepare a draft response from our Board to be discussed in our meeting on 26th of February. However, a consultation about the procedure with The Research Council of Norway and Robert Kiley in CoAlition S led to a request for our response already by the 31st of January. Subsequently, we were informed that Research Consulting Ltd. in collaboration with CWTS Netherland were designated by CoAlition S to design an online survey in 2024, offering an alternative option for us to respond. We suspect that we are not the only ones that are slightly confused here. Considering these uncertainties, we have chosen to send our input directly to the secretariat of CoAlition S and hope that our arguments below will be given due consideration.

Who is involved in the consultation?

We have been unable to find a detailed description of the consultation process including how you plan to involve research institutions and other relevant organizations. The statement on your webpages is that “this process offers researchers the opportunity to voice their opinions and contribute to the development of a proposal that serves their needs”. An important question for us is how you will consult the formal organizations in which researchers collaborate to influence scholarly publishing priorities and strategies. In Norway in 2018, the research-performing organizations were informed about Plan S but could not influence its first aims and strategies. However, the Ministry and its directorates, including the Research Council of Norway, have made the institutions cover the increasing costs of the transition by themselves. As we see it, it is time to consult the research-performing organizations in each involved country before a unified and evidence-based strategy for the further progress of OA is laid down for them by the research-funding organizations.

The National Board of Scholarly Publishing - Norway

Addressing the impact on costs and research quality as well as the degree of openness

We are pleased to see that CoAlition S acknowledges some of the problematic aspects of the APC model, however, there are also other challenges to be faced. A more comprehensive approach based on the experience so far is called for. We are therefore surprised that the steps towards formulating a new strategy for Plan S are taken before learning from the results of the first strategy.

In parallel with the consultation on the new strategy, CoAlition S has initiated a “study to assess the impact of Plan S on the global scholarly communication ecosystem” which is to be performed by Scidecode Science Consulting. There are also already several independent studies appearing in peer-reviewed journals that find, apart from a striking increase in the degree of OA publishing in the ‘ecosystem’ since 2018:

- A further concentration of the market power (as measured by their shares of the published output globally) of the main commercial scientific journal publishers.
- A decrease in research quality as a result of the comprehensive increase in APC-based Gold-OA publishing.
- The expensive publish- and read contracts continue although they were expected to be transformative.
- The so-called peer review crisis resulting from an unforeseen dramatic increase in scientific publishing worldwide, particularly in APC-based publishing.

A working group representing and advising the research-performing organizations in Norway has recently formulated a new *Strategy for scientific publishing after 2024*¹ in which the five trends above (including a significant increase in OA publishing also in Norway) are discussed and a new strategy is formulated that differs from the former governmental strategy (2017) in two important ways: 1) This time, the research-performing organizations and the elected researchers in the national disciplinary committees organized by Universities Norway were involved in developing the strategy. 2) A vision for future publishing was formulated that added costs and research quality to the success criteria (only one criterium, full OA, was used by the government in 2017):

We wish for publication channels and publishing services that ensure high quality and immediate open access to the research - with reasonable costs that correspond to the services that the publisher provides. High quality implies professional quality assessments and feedback, that the publishing channel's routines comply with professional standards to accept the publication of research results, that research integrity is safeguarded, and that the publication processes are efficient and ensure the completion of the research in a good way. We wish for a variety of publication channels that are under the control of the research communities.

Addressing the challenges of a community-based scholarly communication system

We highly support the intentions in the draft of a scholar-driven publishing system, but to achieve this aim we need to address several challenges. The new *Strategy for scientific publishing after 2024* mentioned above has led to recommending a Diamond OA strategy along with RRS as the main alternatives for the future. However, there are pending issues related to both these models. For the

¹ <https://www.openscience.no/strategi-norsk-vitenskapelig-publisering-etter-2024>

The National Board of Scholarly Publishing - Norway

diamond model we need to address the legal basis (ownership), the economic basis and the quality criteria needed for selecting fully subsidized Diamond OA in the present journal market where the Diamond alternative is marginal so far. The RRS-strategy contributes to enabling researchers to freely choose the publication channel, but also have its challenges. Institutions are largely left to themselves. Based on our experience, it seems to be easier for larger institutions than small ones to implement RRS; we really need collective action on a higher level and incorporation of secondary publication rights in national and international regulations. On the other hand, we see publishers adapting and responding to RRS by charging for article evaluations. These important questions are not addressed by the draft for a new Plan S strategy.

New important questions arise from the draft, such as identifying high quality community-led journals in the present market of scientific journals. We know they exist. Several such journals are published by Norwegian scientific societies with or without collaboration with their counterparts in the other Scandinavian countries. However, the Research Council of Norway recently ceased supporting several journals in the latter category. This decision seems to be contrary to the draft for a new Plan S strategy.

Additionally, we assert the importance of establishing an international, non-commercial, and community-driven register for scientific publishing channels. This registry would serve as a curated list of recommended publication outlets, acting as a gatekeeper against unreliable sources and those journals and platforms operating in the gray-zone of good editorial practices. Leveraging Norway's and Finland's existing infrastructure for community-led journal evaluation, the [Norwegian register for scientific journals, series, and publishers](#) and the [JUFO portal](#), we propose their expansion into an international tool that may aid and collaborate with the [Directory of Open Access Journals](#).

Beyond the mandate of cOAlition S

The original Plan S observed the global market of scientific publishing and built unified strategies to change it. We are surprised that the draft for the new strategy now – despite the increasing problems we all observe in the same global market - shifts attention from this market to practices within the research communities. There is a strong need to move forward and develop a new legal and economic basis for the future market of scientific publishing. Instead, the strategy now turns to the research communities and intervenes in the research process and how quality is ensured. We see this as a significant and problematic shift.

Scientific journals have two major tasks, to fulfil the research process by involving the research community in quality assurance and editing, and to disseminate the results. OA is primarily about the latter task. We strongly recommend that cOAlition S keeps its focus on efficiently making new knowledge available and leaves questions about how research is organized and performed to ensure quality to the research organizations and the communities that contribute to the contents and quality of journals.

In Norway, the responsibility for ensuring research quality rests with the research-performing institutions who in practice are aided by the scientific societies working across institutional borders. The Research Council of Norway does not have the tradition nor the mandate to instruct the researchers and their organizations in how to perform research and organize quality assurance. Hence, we question whether the cOAlition has the mandate to intervene in how research is organized and performed in the involved countries.

The National Board of Scholarly Publishing - Norway

Linking the strategy for open access to *one* model (open peer review)

A clear intervention into how research is organized and performed is the proposal in the draft to recommend only one model for peer review, namely open peer review. We ask for the evidence-base for this recommendation.

In the draft strategy, the COVID-19 pandemic is used as an example to emphasize the need for faster and more efficient publishing models. However, we have also observed challenges related to the early sharing of research results prior to peer review. For instance, we have seen examples where media outlets reported on research findings from preprint archives without clarifying that the findings had not undergone peer review. Furthermore, during the pandemic, the Norwegian Electronic Health Library (Helsebiblioteket.no) with the national responsibility for quality assurance of research information in the health sciences found that among the many thousand articles published every week with COVID-19 appearing among the keywords, only a minority were relevant and very few brought new and valid results.

In general, it is essential to recognize that the experiences from the COVID pandemic and the use of pre-print archives may not be universally applicable across all areas of research. While acknowledging the usefulness of early sharing and open peer review, it is therefore not advisable to universally apply these methods and use them as *the only recommended path to a desired publishing landscape*. This is particularly evident given that such an approach could contradict the principle 5 in your strategy, which advocates for "open dialogue with all scholarly communities, funders, and other stakeholders to respect bibliodiversity, disciplinary differences, and the specificity of epistemic traditions." Failing to accommodate diverse approaches in the strategy therefore risks alienating support from the research community. The concept of open peer review is not universally endorsed across all fields of research. Criticisms include its potential to compromise confidentiality and privacy, discourage honest feedback, create additional workload and pressure, introduce new forms of bias and influence, and lack suitability or feasibility for all disciplines or journals. Furthermore, from the perspective of authors and reviewers, it may lead to dealing with a larger and ambiguous set of comments and versions.

From our viewpoint, a new strategy should acknowledge that different fields have different norms and expectations which may render open peer review unfeasible in certain contexts and therefore not regard open peer review as the only gold standard. As the proposal now is formed, we dread that the whole enterprise might fail.

Tanja Storsul
Chair – The National Board of Scholarly Publishing

Vidar Røeggen
Secretary

Universitets- og høgskolerådet

Saksbehandler	ArkivsakID
Vidar Røeggen	24/9

Saksnr **Enhet**
24/06 Det nasjonale publiseringsutvalget

Eventuelt

Vedtak

Det var ingen saker til eventuelt.